

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbŕŕe njeđželŕŕe łopjeno

W Budyschinje

27. meje 1934

Bauzen

Šswjata Trojiza.

Liŕt na Romŕŕich 11, 36: Wot njeho a pŕŕhes njeho a we nim ŕu wŕŕhitke wěžn. Žemubu dž čželč do wěčnolčže. Šamjen.

Š tutnymi ŕhwalobnymi ŕłowami ŕwjaty japoschtol ŕwój liŕt na Romŕŕich ŕkónčzi. Šchtož po tym hiŕŕŕe ŕčžhuje, to ŕu napominanja ke ŕŕheŕčžijaniŕŕim pocžinkam; ŕchtož je wo wuŕŕtaju ŕboža a hnady wěčžneho Boha jim pŕŕŕipowědacž měl, ŕ tym je tu na tónzu. Wróčžo hladažo na wŕŕhitke hlubolčže a wyŕkólčže bóžŕŕich myŕŕlow, na wumožerŕŕŕu hnadu Božu, w kotrejž je ŕwojeho jeničžkeho ŕyna podať, ŕo k Bohu modlo na mudroŕčž a wědomoŕčž Božu ŕpomina. W duchu ŕŕi křóčž ŕwjateho widži, kať nad ŕwětom trónuje, a ludy a narody pŕŕŕŕhadžeja a džeja pŕŕŕed jeho woblicžom, čžlowjeťojo ŕo narodžeja a mrěja, wjeŕeje a ŕrudoba ŕo wotmėni, a wŕŕhitko w jeho ŕylnej a hnadnež ruzy leži, wŕŕhitko je wot njeho ŕtworjene, ŕriadowane, ŕdžeržane, wŕŕhitko pŕŕhes njeho wobŕŕŕeji a wot njeho ŕo wodži, wŕŕhitko k jeho čželčzi a k jeho ŕhwalbje ŕluži a tohodla ŕkónčzi ŕ ŕhwalenjom: jemu budž čželčž do wěčžnoŕčže.

A dženka je ŕwjata Trojiza, wobŕŕamŕnenje ŕwjedženŕŕeje poľožny žyrkwineho ľeta, ŕwjedžen trojenicžkeho Boha, toho Boha, ke kotremuž ŕo žylke ŕŕheŕčžijaniŕŕtwo na ŕemi modli. To je tež, kať bychmy na wyŕkólčž horn doŕŕupili a wróčžo hladałi na pŕŕŕekročženny pucž. Tam žyle w dalokolčžzi ŕo hiŕŕŕe wotbŕŕŕŕŕŕŕ wulkeho ŕwětka Bethlehemŕŕkeho ŕwěčži, jaťo je ŕo nam wěčžna luboŕčž njebjeŕŕkeho Wótza ŕjewiķa, kotrehož jeničžki ŕyn w žlobje ŕo namaka; tam ŕŕŕiž ŕ Golgathy křutny a křótny k njebju ŕaha, na kotrymž je čžerpiķ, křwawiķ a wumrěl, pŕŕhes kotrehož ŕmy ŕo ŕ Bohom wujednali, a hiŕŕŕe njeŕku ŕwjatkowne kěrluŕŕe wulklincžale a ŕhumjenje je hiŕŕŕe ŕŕŕŕŕŕŕŕŕ, kotrejž je ŕwjateho Duča pŕŕŕipowědaťo, kiž je

hiŕŕŕe w ŕwěčže, ŕo by je ŕłowom bjeŕbóžnych wobroczŕŕi, ŕrudnych troŕŕhtowať, do wyŕŕeje wěrnolčže k Bohu wjedť. Kať ŕmy wěčžne myŕŕle ŕboža ŕwojeho Boha wot adventŕŕkeho čžaka ŕem ŕpóŕnali! Kať je ŕo pŕŕhežo ŕnowa wulka rada luboŕčže Boha Wótza, pŕŕŕi kotrejž njeje niŕtło jeho radžicžel byť, we ŕwojež kražnoŕčži poľaŕala. Njedyrbimy, kať ŕwjaty japoschtol, ŕhwalobne halleluja ŕpěwacž? Šaj, hđže je tajki Bóh, kať tón, kiž ŕo w Křriŕŕtužu nam ŕjewi, naŕŕ trojenicžki knjes? Wot njeho je wŕŕhitko: wón je wŕŕhitko čžiniķ a wón wŕŕhitko ŕdžerži, ŕchtož žiwe je, wot njeho wŕŕhitka hnada a wŕŕŕo ŕbožo pŕŕŕŕhadža. A pŕŕhes njeho je wŕŕhitko: dawno by hřečž ŕwět ŕnicžŕŕi, dawno by na naŕŕ ŕaŕlužene ŕhłóŕtanye pŕŕŕiŕŕŕlo, hđny njeby naŕŕ pŕŕhes ŕwojeho lubeho ŕyna wumohl. Pŕŕhes njeho: ŕchtož ŕwět ŕdžerži, to je Žeŕuŕowa luboŕčž a Žeŕuŕowe ŕlowo. Tohodla Bóh ŕčžerpliwoŕčž ŕ nami ma. Žeho móž je, kotraž je móžna w naŕŕŕej ŕla- boŕčži; ŕchto bychmy bjeŕ njeho byli. A k nje mu je wŕŕhitko: ŕwjaty duch Boži k ŕynež čžehnje a pŕŕhes ŕyna k Wótzež a wón ŕkuttuje we wutrobach wěrižnych a na wutrobach nje- wěrižnych; a wotpohlad je, ŕo je Bóh wŕŕhitko we wŕŕhitkim a ŕo by žylý ŕwět jeho čželčže poľny byť.

Šchto mamy k tomu pražicž? My ŕhwalimy Božu kraž- noŕčž a móž a ŕo k njemu modlimy. Niŕtło njeje niŕđny Boha widžať, niŕtło njeje jeho potajne hlubolčže ŕpóŕnať: ale ŕchtož je wón nam ŕjewiķ, to naŕŕŕu ŕhudu duŕŕhu ŕe ŕwjatež bojoŕčžu a ŕ džaťownej ponižnoŕčžu napjelni — čželčž budž jemu do wěčžnoŕčže!

Me ŕ tajkim ŕhwalenjom doŕčž čžinjene njeje. Bóh tón Knjes tajke ŕhwalenje njeťreba; ŕwjecžŕŕŕŕi, wjeťŕŕŕi ŕpěw njebjeŕŕŕich wóžŕlow kłinczi. Wón njerodži žanych ŕłowow, wón čže ŕkuttŕi mēčž: Bože kraľeŕŕtwo njeťeji na ŕłowach, ale na možny (1. Kor. 4, 20). Še ŕwojim žiwjenjom dyrbimy ŕhwa- ličž: Čželčž budž Bohu do wěčžnoŕčže! Wot njeho je wŕŕhitko

— tuž wsmimny wščitko s jeho ruki. Sswój wšchědny khlěb niz jenož, so bychmy ſo jemu dſakowali, ſbožo a nješbožo wo- boje, kaſ nam pſchpadnje; wot njeho pſchikhadža: niz jenož wjekele dny, teſ ſrudoba; Bože kłoncžo niz jenož, ale teſ njewjedro. Wukimny, wščitko wobhladačſ jako jeho dar, jako jeho dobru a hnadnu wolu, a dajmy jemu čžeſč ſa wščitko.

A pſches njeho je wščitko. Tuž budžmy žiwi w nim, ſo by jeho móz w naſ mózna byla a w naſ ſkutkowała. Jeho kłowo budž žyropa naſchich duſchow, kotraž naſ wofſchewi a poſylni, a jaſna hwěſda, hdyž w čžemnym dole kłodžimny, jeho krej budž nadžija naſchich wutrobow, ſo naſ prawny a čžiſtny čžini pſched Bohom, jeho luboſč budž potajna móz naſcheho žiwjenja.

A k njemu je wščitko — teſ my ſami ſmy k njemu! Wobrocžmy ſwoje woczi horje k domiſnje, ke kotrejž ſmy po- wolani a dajmy ſebi Jeruſalemej, kotrej je horjeſach, we wutrobje byč; tuž pytajmy, ſchtož horjeſach je!

Sswjata Trojiza! Trojenicžki Bóh ſałožk a dokonjenje naſcheho ſboža! O ty potajny Božo, kotrehož ſmy we woblicžu wěčžneho ſyna ſpoſnali, ty wšchitkeje ſmilnoſče a hnadny žórko a morjo, do tebe ſo ponurjamy! Wot tebe ſmy, pſches tebe žiwi ſmy: pſchinjeſ naſ k tebi, ſo teſ wot naſchich pſche- traſnjenyh hubow jónu klincži: tebi budž čžeſč do wěčž- noſče! ſamjeſ.

Farar lic. theol. Mróſaſ †.

Naſche kopejtko je hižo naſpomničko, ſo je farar Mróſaſ 7. meje w Budyſchinku ſemrěł. Hdnyž teſ ſmy wo jeho woſobje a pohrjebu hižo w Eſerbſkich Nowinach nadrobne piſali, ma- my tola ſa naſchu pſchikluſchnoſč, teſ w Pomhaj Bóh na nje- ho ſpomináč.

Narodžik je ſo farar Mróſaſ we Wulkich Sdžarach, hdžež bě jeho nan ſ wučerjom a ſ kantorem. Wjeſ bě tehdy žyle ſerbſka. Tak drje je ſo hižo tehdy w jeho džečatſtwje ſaklad k jeho dobrej ſerbſchczinje položił. Hižo jako džečžo rad wſche- lake nižeſche žyrkwinske ſlužby wuſonjeſche. Tſinacže lět ſtary pſchindže na Budyſki gymnaji. Potom je w Barlinje boho- kłowſtvo ſtudował. Přenje ſarſke měſtno doſta 1872 w Rhoł- mje pola Miſteje. 1874 pſchindže ſa fararja do Maleſchcz a 1877 do Hrodžiſchczja. 1902 je tu w ponowjenej žyrkwi ſwój kłeborny woſadny jubiley woſwječik. Po tym, ſo bě 52 a pol lěta w ſaſtojniſtwje ſkutkował, poda ſo na wotpočžink a pſche- kydli ſo na ſaru w Budyſchinku. Tola ſwój derje ſaſluženy wotpočžink teſ tu njewužiwaſche. Dokelž w Budyſchinku ža- neho fararja njemějachu, wuſonjeſche wón tu něhdže 2 lěcže wſchě ſaſtojniſke džeła. Potom nahle ſthori a ſhubi rěč a po- mjatk. Tola bórny počža ſo ſ nim polěpſchowáč. Boby potom hiſchče něſchto njeđel na wučerſtwjenju w Tſiſerſkich horach a bě ſo doſpołnje ſažo wuhojik. Teſ po ſwojim wotkhorjenju je hiſchče dale woltaſnu ſlužbu wuſonjał a ſpowědž wotměł. Jenož něhdže poſlednje čžeſč njemóžeſche wjažy wſcho wuſonječ, dokelž trochu čžežny kłyſchchche a dokelž njemóžeſche teſ wjažy, woſebje poſlednje lěto, derje běhacž. Tola piſne ſaſtojniſke džeła je nimale hač napoſledk wuſonjał. Póndželu 7. meje 3/4 11 hodžin wječor je wón 88 a pol lěta ſtary wumrěł.

Bohowany je ſemrěny pjatk tydženja na rjanym čžopłym nałětnim dnju. W ſarſkim domje w truhu ſawoſtajennyh wot- mě krotku nutnoſč jeho ſyn knjes farar Waktar Mróſaſ. Pod ſwonjenjom a ſpěwanjom bu kaſchč do žyrkwe donjeke- ny. Tu porěča ſerbſki a němſki knjes farar Handrik-Borſchi-

ſki. Wón na to počaſa, kaſ je njebohi hiſchče we wyſokej ſta- robje Budyſchinkſkej a druhdy teſ Borſchiſkej woſadže, a kaſ woſebje teſ Eſerbam, ſlužik. Pod ſwonjenjom a ſpěwanjom jeho hiſchče kónž pucža pſchewodžachmy. Semrěte čželo bu nětko do Hrodžiſchczja dowjeſene.

W Hrodžiſchczju bě najprijedny nutnoſč w žyrkwi, do ko- trejež běchu kaſchč ſtajili. Tu knjes ſuperintendent Berg jeho žiwjenje a ſkutkowanje pohódnoſčji. Potom počaſa k. wſch- ſchi farar a Srjeſk na to, ſchto je njebohi ſerbſkemu ludej był a wuſběhny woſebje jeho ſaſlužby wo ſerbſku předaſtſu kon- ferenzu a wuſublanje ſerbſkeho předaſtſkeho doroſta. Knjes farar Mikela porěča ſa Maleſchjanſku woſadu a knjes farar Grože ſa Budyſku předaſtſu konferenzu. Knjes farar Krawž- Hrodžiſchczjanſki pſchecžita jeho žiwjenjoběh, kiž bě njebohi ſam piſkał a kiž ſmy hižo ſkrotka naſpomnili. Jenjeny je wón dwóžny był. Jeho přenja žonja bě džowka ſararja ſ wo- koliny Wittenberga a druga kotra k. ſararja Rjedy w Bu- dyſchije.

Napoſledk ſemrěteho k rowej pſchewodžachmy. Mjes pſche- wodžerjemi bě wočko 25 duchownyh. Wobrijady pſchi rowje wuſonja jeho wnuł k. farar Snykora. Pſchi rowje porěčachu hiſchče knjes farar Tiſcher ſa towaſtſwo Eſorabia, patron Hrodžiſchczjanſkeje žyrkwe, k. farar Krawž ſa Hrodžiſchczjanſku woſadu a ſaſtupječ wojeſtſkeho towaſtſwa. Žyrkwinski khor a trubarjo pod nawjedowanjom k. kantora Pětrika ſwjatocž- noſč porjeſchichu.

Farar Mróſaſ bě muž, kiž móže we wſchelaſim naſtupa- nju druhim ſ dobrým pſchikladom byč. Teſ jeho duchowna wyſchnoſč to wědžeſche. Je jemu titul licentiata ſpožčila. Teſ ſynodže je wjažy lět pſchikluſchał.

So bě njebohi tak ſtorny a ſo je tajku wyſoku ſtarobu dozpił, ma ſo nimo Božeje miſoſče ſwojemu porjadnemu žiwjenju dſakowáč. Wjele je wón we ſwojim žiwjenju bě- hał. Žadny džen njeſtomdži, ſo pſchi pilnym džele teſ wěſny čžaſ ſo wukhodžowaſche. Běſche hroſne wjedro a jara kłoczany pucž, tał něhdže pol hodžiny wočko naſcheje Budyſchinkſkeje žyrkwicžki kłodžeſche. Teſ čželne džeło jeho ſtrowoſčji howje- ſche. Na kěchowe huſto ſ pucžikow njerodž wuſopowaſche.

Njeboh farar Mróſaſ bě woſebje jara pilny, ſwědomicži- wy a porjadny. Wopiſma a wuſwědčjenja mějeſche wón čža- ſto wjažy njeđel do poſtajeneho čžaſa hotowe. Žyrkwinske ſlicžbowanje, kiž tu poſlednje lěta inflazije ſo naſtajnje ſpa- dowazeje hódnoty pjenjes dla njeběchu ſeſtajałe, wón pſchi- ſchedschi do Budyſchinka ſ wulkej prózu ſeſtaja. Eſamo ſwój žiwjenjoběh je wón ſa pohrjeb nadrobne napiſkał a jón je kłowami ſkóncžik: „W Budyſchinku je wón wuſnył.“

Farar Mróſaſ mějeſche jara rjane duchowne dary. Derje wědžeſche džečži a mlodžinu roſwucžowáč. To je mi teſ wjažy wučerjow wobſwědčiko. Woſebje pał bě wón dobru předaſt. Kóžde předowanje bě kaſ miſchtrſki kuž. Wobdžiwanya hódne bě, kaſ wón předowanje pod wěſte hekło a džele ſtajicž wědže- ſche. Kunjež ſym ſam džečžom huſto bibliſke ſtawiſny a Bože kłowo wuložował, dyrbiach ſebi čžaſto po jeho předowanjach praſicž: „S tuteje ſtrony ſebi wěž hiſchče wobhladał njeiſny, a tutu abo tamnu woſobu tola hiſchče dokladnje doſč pohódnoſčik njeiſny. S Mróſaſownyh předowanjom pſchezo ſažo hiſchče něſchto nawuſnjeſch.“ Wón njeprědowaſche ſ wučže- nymi kłowami, ale jeho rěč bě jednora a kóždemu ſroſumli- wa. A tola bě jeho ſerbſchczina bjes poroka. Eſerbam, kiž ſaſpatnje ſerbſki rěčachu, rad jich ſmykli porjedžowaſche. Teſ dobre hudžbne kłyſchenje mějeſche njebohi a bě dobru ſpěwač.

Sa Sserbštvo je njebohi tež štutkował. Ze Sserbow pšched zyrkwinskej wyšchnoscju sastupował. Wiele lět je tež pomhał Mišioniski pošol wudawacž. Tež wjazny jeho předomanjow šu wocziszcjane. Šchłoda, so jich hišcže wjazny cziszcjannych njeje! Hodža šo derje sa čžitanške Bože šlužbn. Wot 1896—1922 je šerbški předaški seminar nawjedował. Ze šebi s tym wulku šašlužbu wo šerbške wutublanje šerbških studentow bohobšlowštwu dobył.

Pšchi šabawach dopočasowasche, so šchescžan njetreba pšchezo šhutne mjeswoczjo čžinicž, ale so šme šo tež wješelicž a radowacž.

Njewušchnych a worakawnych ludži šo šarač Mróšak nještróži, ale wědžesche jim dobru wotmoł wudacž. Druhdy jim tež na předomanju wotmołwi. Sso wě, so pšchi tym žannych njenow njemjenowasche. Tak bě hišcže pšched někotrymi lětami w jenej šerbškej wšny jedny wučer, kiž bě po žytnych Sserbach, runjež bě šam šerbškeho pošhoda, jako šurowy a nješmilny němzowar šnaty. Jenemu dušchnemu a dobremu šerbštemu šararjej a šerbškim wučerjam, kiž běchu šerbšžny prózowarjo, na wšchě bofi a wašhnje šklubu čžinjesche. Se šwojim šararjom šo šapowě šerbški rěčecž, dokelž je, kaž prajesche, němčžina „Amtsšprache“. Tež šhěbětarija pošwari, jako bě jeho ras s šararjom šerbški rěčecž šlyšchal. Ras wjazny lět do wojny mějachu wučerjo konferenzu we wšny W. Tež šarač Mróšak, šhulški dohladowar a našch němzowar tam běchu. Rěčesche šo mjes druhim tež wo šerbškej nabožnej wučžbje. Šnaty němzowar wšchal bě měnjenja, so šerbške wuwuczowanje trěbne njeje. Tu poštaže našch Mróšak a prajesche něhdže tole: „Běch pšched něšchto čžahom wošolo Noweje Wšny pola Krjebje po puczju. Maše džecži džechu se šchule, šo šerbški rosmołwjejo. Dač šo s nimi do rěčžow. Dokelž bě do hód, prajach šo je sa šosefom, Mariju a narodom Božeho džescžja. Džecži nicžo wo tym njewědžachu. Sso špodžiwajo šo jich prajach, šchto šu w šchuli w bibliškich štawišnach wulke. Tuž mi šerbške džecži žyłu štawišnu wo šesužowym narodže němški powědach, kaž běchu ju w šchuli jenož němški šlyšchale. Tajka wučžba pač, moji šnježa, nicžo druge njeje hač hotowy verbalismuš.“ (To rěka, so šu šebi šerbške džecži jenož žuse němške šłowa špomajtkowale, pod kotrymiž pač šebi nicžo myšlicž a pšchedštajicž njemóžachu.) Šchulški dohladowar špnta wšchal čžescž němzowarija wuškowacž, tola njeporadži šo to jemu tak prawje. Na jenej šhromadžišnje pšched wjazny hač dwazycži lětami wučerjo wo tym wuradžowachu, hač ma šo džecžom biblija abo bibliška čžitanka do rukow dacž. Sserbšžny wučerjo měnjachu, so potom, jeli šo bibliška čžitanka šawjedže, tutu tež w šerbškej rěčži trjebamy. Našpomnjeny němzowar wšchal prajesche, so šerbškeje njetrebamny a so sa dwazecži lět nicšto wjazny w bibliji čžitacž njebudže. Šarač Mróšak bě to šhonil a da našchemu němzowarijej na jenym zyrkwinskim šwjedženju w šhwacžizach, hžezž bě šwjedženški šerbški předač, dobru wotmołwu. Němzowar to šhoniwšchi bě na to šhětro njemdry. Wón derje wědžesche, šoho bě Mróšak měnil.

Ras bě jena žona š k njemu pšchilšchla s tutej proštwu: „Knježe, tele rjane předomanja, prajcže mi tola, s kotreje knihi te šjerjecže; dnyrbju šebi ju tež kupicž!“ Tutu žonu wón š jeje špodžiwanju rjenje powucži, so wšchal duchowny to tak lošto nima, kaž šebi wona to myšli, ale so předomanja šam wudžela a so ma je poměram a čžakej pšchiměricž.

Šnych hišcže někotre tajke podawki s jeho žiwjenja podacž mošł. Tola njech je došcž! Njemóšli nam šnano wošobny, kiž šu se šemrětym wuže štyki měli dnžli ja, podawki s jeho žiwjenja a štutkowanja podacž? Tajke šrotke podawki

čžasto powahu jeneje wošobny šepje ryšuju hač došhe rošprawy a čžinja šdobom našche šopjenko šajimawe.

Našch štrajan a prózowar pač njech w měrje wotpočžuje! Kiž šu jeho šnali, budža hišcže došho na njeho špominacž. —

Gustav Adolfski šwjedženwe Wjelecžinje.

Dwojžny běchu Sserbja šwołani w tnydženju Božeho špicžja, pšchilšcž a šo wobdželicž na wošebitym, — abo po prawom trójžny, hžnyž do toho šobulicžimny šlět šerbških towarštwow na Čžornobošny. Bože špicže šwjecžesche Budyške Gustav-Adolfske towarštwu šwój šwjedžen we Wjelecžinje a dženi pošdžišcho pšchewodžachny šeniora šerbških a šašskich duchownych šararja Mróšaka-šrodžišcžžanskeho š rowu. Wo tym pišche našchemu šopjenškej něchto druhi, wo Wjelecžanskim šwjedženju podamy pač šami něšchto drobnišcheho, njech tež njebě možno, šobušwjecžicž dopołdnišchi džel šwjedženja, šerbštu šwjedženšku Božu šlužbu a Božu šlužbu sa džecži.

Předomar je na šerbškej Božej šlužbje š. šarač Kaplet-Budyški, kotryž je šam byl jako mlody duchowny w šlužbje mjes ewangellštimi wěrybratrami we wukraju, a to w Šchyršskej. Wjelecžanski rjany nowy Boži dom bě pěknje s mejemi a kwětkami wupyšcheny. Rjana šyla Sserbow s wošady a se šužodnych a tež dalšchich wošadow, tak tež s Budyščina, bě pišchilšchla, šobušwjecžicž Gustav-Adolfski šwjedžen. Šswjedženški předač šažoji šo se šwojim předomanjom na 1. Thess. 2, 19. 20., šo prajeschejo: „Wny šcže našcha čžescž a radošcž, šcže Wny tež našcha nadžija?“ Pšchi tym pošasa mjes druhim na wošady s Galiziškeje a Šchyrškeje, kaž šo w rošpróšchenju wěrna wěra a šwěra w šchescžžianškich wošadach hori a šchto wošada s tajkimi mozami šamóže. —

½11 hodžin čžehnjesche došhi čžah džecži a mlodžiny s šarškeho dwora do Božeho doma š Božej šlužbje. Pšchto wolkarja wobohacžichu šhorhoje a šhorhojčžki wšchelaticž wotdželenjom mlodžiny. Němški šwjedženški předač, š probst Wegener, rošložni na šažožku Mat. 15, 21 šcž, šchto wěrna šwěra wěry je a šamóže. Rošestaja, šchto šamer a dželo Gustav-Adolfskeho towarštwu. Tuto ma nětkole pšchede wšchem šwój nadawł, šo štaracž wo wěrybratrow, kiž tam š ranju wjele šhubichu a pošczerpichu. Tam dnyrbi pošhacž a trošchtowacž a pošhlynjowacž. Kač tam je a kač tam šo bēdža a kač tam tola šwěrní wosta-waja, pošasa na wšchelaticž pšchilškadach.

Boršny po pošodnju bě šažo wulki šibot po žnylej wšny. Wšchudžom šhwatachu, šo šobu šestupacž do šwjedženškeho čžaha. S autom a se želesnižu a s šłkami pšchilšhadžachu tež duchowni s daloka a s bliška, so bnychu se šwojimi pšchilškušchnymi šnajmjenšcha w němškej Božej šlužbje šwjedžen šobu došwjecžili. Na 25 šararjow drje šo na šwjedženju wobdželi, mjes nimi tež š. šuperintendent Berg a wšchi šarač Šarjenš. Jako šo Boža šlužba šapocža, bě Boži dom pošny nutryny. Pšched wolkarnišcžžom štejachu wšchelaše šhorhoje, wobšwědcžejo, so šo wšchelaše šjednocženštwu šhromadnje wobdželeja. Šswjedženški předač, š. probst Wegener, štaji se Šap. š. 1, 8 to šłowo: „Wny budžecže moji šwědkojo!“ pšched naš, pošajujo na to, so je w tutym šłowje šon nadawł a ta pšchilšknja: „Wny dnyrbicže moji šwědkojo bnyčž!“ A tutu pšchilšknju dopjelni lubošcž. Wona šlyšchi, kač wěrybratšija na pošoz wošajaja. Nuša, kotraž pošoz žada, je wošebje tež we štrajinach, kotrež je Němška dnyrbjaka wotštupicž. Předač poša wobrašny a pšchilškadny s tutych štrajnow a s druhich, kač s šinskeje a

Rušeje. Naž tudy pohnuwa to, so ſo dżakujemy Bohu, so pola naž je to hinaſ a lępie a lóžo, a so ſwoju dżakowność wopokażemy ſe ſkutkom pomocy a lubośćje. Czujachmy, so tu něchtó rěczjeſche, kiž bę ſam tutu nuſu widzał a ſaczał. Probt Wegener je dothe lęta ſwojeho žiwjenja mjes wěrybratrami we wukraju ſtutkował, tał 18 lęta w Finſkej. Tam je teſ czeł-wjenu bolſchewiſtku revoluziju ſobu pſchętrał.

Bože ſlužby porjeńſchichu ſ rjanymi poſticzenjemi zyrk-winy khór, muſiſke ſpěwanſke towařſtwa a poſawniſtojo; tuczi teſ kęrluſche woſadny pſchewodžachy.

Do němſkeje Božeje ſlužby bę hnydom ſapleczena hłow-na ſhromadžina Budyſkeho Guſtav=Abolſkeho towařſtwa. Jeho pſchedhnda, k. ſarač Kapleč=Budyſki, roſprawjeſche wo džełe ſańdženeho lęta a wupraji džał Wjeleczańſkej woſadze a wiſitkim, kiž bęchu pomhali, ſwjedzeń pſchihotowacz. Pod-pjerało je towařſtwa wſchelake woſadny we wukraju a je jim pomhala nuſu pſchewinycz a czeže ſnjeſcz. Kóždy je proſchenny, ſkutł Guſtav=Abolſkeho towařſtwa podpjeracz a tał pomhacz wěrybratram tam, hdžež ſu w nuſy. Tuta proſtwa njeje podar-mo bnyla: wiſcho hromadze je ſo we Wjelecžinje nadało 287 hriwnow. To je jara rjaný dar ſa tuto ewangelſke džeło, ko-trež je tał jara nuſne a tał jara wulke runje w tutym cžaſu.

Rač wulke a nuſne, to roſtoži nam hiſchče w krótkim pſchednoſchku k. probſt Wegener. Wón dže tola wobſtejnoſčje w połnožnyh a rańſchich krajach Europry ſnaje. Něſchto ſ toho, chtož wón nam ſajimaweho poda, pſchinjeſchym hiſchče naſchim cžitarijam. Wono je tajke, ſo hinaſ njemožemy, hacž połni džała ſa wobarnowanje a žohnowanje čim bóle lubowacz na-ſcheho Ebóžnika Jeſuſa Chryſtuſa, Knjeſa naſcheje zyrkwje, a tutu lubość wopokaſacz ſe ſkutkami wěry tu doma w ſwój-bje a woſadze, we ſwojim domje a w Božim domje a w ži-wjenju hewał a ſe ſkutkom pomocy, kotruž pſchinjeſchym wěry-bratram a ſotram we wukraju a w roſproſchenju.

To a tamne ſłowo ſebi po Božej ſlužbje hiſchče do-prajichmy w hoſpodliwym ſarſkim domje. Tež na rjanym wulkim pohrjebniſchczu pobnychmy. Tam ſ radoſczu ſhladowach-my na naſchu kraſnu lužiſku domiſnu.

Zyrkej a ſtat.

Saſki biſkop Coch bę pónđželu do ſwjatkow w Budyſchi-nje a ſ nim druſny ſaſtupjerjo zyrkwineje wſchnoſčje, mjes nimi k. ſarač Kubiza, ſyn njeboh Butečzańſkeho ſararja Ru-bizy. Popołdnju rěczjeſche biſkop — a po nim dwaj ſaſtupje-rije zyrkwineje wſchnoſčje — pſched duchownymi znyeje Lu-žizny. Tuta ſhromadžina, kotruž k. ſuperintendent Berg wje-džeſche, bę ſakladna a wažna runje w tutym roſkudnym cža-ſu luda a zyrkwje. Se ſhromadnymi mozami chzemý a dyr-bimý ſtač ſa ſwoju ewangelſku zyrkej, njech ſmy duchowni njech niž; tał dołonjamý ſdobom najlępiſchi ſkutł ſa ſwój lud! — Wječor rěczjeſche biſkop pſched Budyſkej woſadu, ſ kotrež bę ſo wjele ſ druhich woſadow ſjednocžiko. Džiwaſche na zyle roſwicze a połoženje poſlednjeho cžaſa a žadaſche, ſtač ſ wě-ru a ſe ſwěru k ewangelijej a k zyrkwi; tał ſlužimý nanaj-lępie zylemu ludej a wótnemu krajej. — S tał někotrym ſebi biſkop Coch po ſhromadžinje ruku ſawda. Tał ſawdajmy ſebi teſ ruku na to! Nuſne nam to je, ſmjercz nuſne!

Eswjatkli, narodniny ſchecžijanſkeje zyrkwje, bęchu lętká teſ narodniny nowopóhanſkeje napſchecžiwnoſčje. W Esmoli-nach (Harz) bęchu ſhromadžene wſchelake ſjednocženſtwa hi-

banja „Deutsche Glaubensbewegung“. Tute chzedža nowu němſku wěru, kiž pſchede wſchēm na krej a raſu džiwa a we tutymaj pyta ſałožki noweje wěry. Zeje pręnja ſaſada, kotraž bu ſ dalſchimaj tam pſchijata, rěka: „Die deutsche Glaubens-gemeinschaft will die religiöſe Erneuerung des Volkes aus dem Erbgrunde der deutschen Art.“ Wſchē tam pſchitomne ſjednocženſtwa ſo ſjednocžichu do jeneho: Deutsche Glaubens-bewegung. Sa wjednika powołaču naſchim cžitarijam teſ hižo ſnateho Tübingſkeho profeſora Hauera. Esobuſtawy ma-ja mjes druhim teſ wumęnenje dopjelnicz, ſo žanej zyrkwi, dožyla žanemu nabožnemu ſjednocženſtwa, njeprichizluſheja. — To rěka ſa naž: Do boja ſa Chryſtuſa! Pſchetož to je pſchijewjenje wojowanja pſchecžiwu Chryſtuſkej a ewangeli-je. Wot pręnich ſwjatkow hacž do tutnyh ſo njeje ničzo pſche-męniko. Pſchi ſwojim narodže bę zyrkej wojowaza zyrkej, wona to dženža runje tał je. Schtóž ſnadž to wjazny njewę-džeſche, tam bu to ſ nowa doprajene. —

Wſchelake ſ bliſta a daloka.

S cžaſa ſa cžaſ. Schtóž někał ſčžehuje podawki naſcheho cžaſa, ſ naſtroženjom pytnje, ſo ſo węſte podawki ſaſo ras kopja a ſo drje w žanej nowinje njeczitaſch wo jenicžkim, ale ſnajmjeńſcha wo dwejoch. Esu wſchelake, jene pač ſu najbóle nadpadne: wohnje. Wali ſo na wiſchēh kónčzinach Němſkeje, Europry, ſemje! Esmý tu ras na to pokaſali, tał žadny po-dawł njeje bjes drugeho, kiž by podobny ſo druhdže ſtał. Tuhwilu mamý kopjenje podobnyh podawłow. — Wohnje njeje to jenicžke, mohł teſ roſbuchnjenja mjenowacz a ſnje-ſboženja w podkoptach. — Čžehodla runje nětkole wſchudžom tajke wohnje? Sčto je na tym wina? Kajke možny ſtutkua tu ſobu? Se ſłowom „pſchipad“ padnjeſch zyle węſčje nimo praweho do někaſkeje njeſnateje hłubiny bjesdna. Wbo ſčto je „pſchipad“ dožyla? Węſlicz, roſpominacz, pytač to rěka, do hłubinow hič a niž ſwječha wſcheho ſlętowacz a ſwječch-ny hycz, bjes myſłow a bjes khtnoſčje. Pſchińdžeſch ſa tym, ſo ſu to ſnamjenja, kotrež wjele ſjewjeja a wjele woſna-mjenjeja.

Na puč.

Dužny wot ſwjatkow ſmy! Esmý dužny do pſchichoda jako ſwjatkowni? Na tuto praſchenje wotmołwja lępie a ſpraw-niſcho hacž hubje twoje zyle žiwjenje a cžinjenje a ſadžerže-nje we ſwójbje, woſadze, ludu.

Wiſtowanje. K. k. H.: S wutrobnyh džałom doſtačmy a woſjewjamý. — Sa 1. po Tr.: K. w B. — Sa 2 po Tr.: S. w R. — Sa 3. po Tr.: W. we W.

Serbske spěwařske

su na předaň w Serbskej kniharňi w Budyšinje

Samowitý redaktor ſarač Wyrgač w Noſaczach (Noſitz b. Weißenberg). Naſtał Eserbſta hłowna předaſſa konferenza w Budyſchinje. — Čžičč „Eserbſke Nowiny“ w Budyſchinje. — Wukhadža kóždu kobotu a plačž ſchtwórcžlętnje 108 pjenježfow.